

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA)» (реєстр. № 14327 від 23.12.2025), поданий Кабінетом Міністрів України.

2. Завдання законопроекту

Законопроект розроблено з метою приведення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення у відповідність до міжнародних стандартів з питань боротьби з відмиванням коштів і фінансуванням тероризму та забезпечення виконання умов, встановлених Європейською платіжною радою, необхідних для подання Україною заявки стосовно приєднання до Єдиної зони платежів у євро (SEPA).

Законопроектом запропоновано внести зміни до законодавства в частині:

створення реєстру рахунків та індивідуальних банківських сейфів фізичних осіб, визначення: центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію фінансової політики держателем та адміністратором цього реєстру, відомостей, які вносяться до нього, переліку суб'єктів, які надсилатимуть до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію фінансової політики інформацію про рахунки та індивідуальні банківські сейфи фізичних осіб, переліку користувачів, які користуються інформацією цього реєстру у порядку спеціального доступу та/або електронної інформаційної взаємодії між електронними реєстрами;

створення реєстру кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень, визначення: центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення держателем та адміністратором цього реєстру, відомостей, які вносяться до нього, переліку осіб, які надсилатимуть до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення інформацію про кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень, переліку користувачів, які мають спеціальний доступ до цього реєстру, а також запровадження механізму верифікації інформації про кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень;

встановлення обов'язку для Національного банку України, банків, інших фінансових установ, небанківських надавачів платіжних послуг, емітентів електронних грошей направляти до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної фінансової політики повідомлення

ДЮБЛУІБЕПІ СЕД ІМІНЦІН АСЛУД

Сертифікат 3FAA9288358EC00304000009E0E2F0006BCE700

Підписувач Драганчук Юрій Олегович

Дійсний з 27.08.2025 14:39:05 по 27.08.2027 14:39:05

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

53010-02-3/917 від 12.01.2026

про відкриття та/або закриття рахунків / електронних гаманців фізичних осіб, укладення або припинення договору про надання індивідуального банківського сейфа;

надання права на безоплатну вторинну правничу допомогу викривачам у зв'язку з повідомленням ними інформації про порушення у сфері запобігання та протидії, а також інших прав та гарантій захисту викривачів, а також встановлення заборони на розкриття інформації про викривача, його близьких осіб;

удосконалення процедури верифікації інформації про кінцевих бенефіціарних власників юридичних осіб та удосконалення застосування режиму санкцій за неподання, несвоєчасне подання, подання завідомо недостовірних відомостей про кінцевого бенефіціарного власника та/або структури власності юридичної особи;

розширення переліку спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу суб'єктами господарювання, які здійснюють зберігання або торгівельну діяльність культурними цінностями через вільні порти та/або надають посередницькі послуги в такій торгівельній діяльності, встановлення вимоги щодо виконання ними обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу забезпечуються за умови, якщо сума фінансової операції (або пов'язаних фінансових операцій) дорівнює або перевищує 400 тис. гривень, а також визначення, що державне регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії за такими суб'єктами здійснюється Мінфіном;

розширення переліку спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу довірчими власниками трасту або іншого подібного правового утворення, які є резидентами України, а також визначення, що державне регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії за такими суб'єктами здійснюється Мін'юстом;

встановлення необхідності затвердження виконавчим органом суб'єкта первинного фінансового моніторингу правил фінансового моніторингу, програм проведення первинного фінансового моніторингу та інших внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;

встановлення обов'язку для суб'єктів первинного фінансового моніторингу повідомляти центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення про виявлення розбіжностей між отриманими ними в результаті здійснення належної перевірки та розміщеними в реєстрі кінцевих бенефіціарних власників трастів та інших подібних правових утворень відомостями про кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень;

встановлення обов'язку для суб'єктів державного фінансового моніторингу надавати відомості, що можуть свідчити про ознаки вчинення правопорушень, до відповідних суб'єктів державного фінансового моніторингу, правоохоронних та інших державних органів;

встановлення обов'язку для суб'єктів державного фінансового моніторингу вживати заходів щодо недопущення набуття істотної участі у суб'єкта первинного фінансового моніторингу, а також недопущення до управління суб'єктами первинного фінансового моніторингу осіб, які мають судимість за злочини проти

основ національної безпеки України, миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, громадської безпеки, власності, у сфері господарської діяльності, у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку та у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, а також їх спільників та/або співучасників;

удосконалення повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та спеціально уповноваженого органу;

впровадження ефективних, стримуючих та пропорційних санкцій за порушення суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, які відповідають вимогам стандартів FATF та Директивам ЄС про запобігання використанню фінансової системи для відмивання грошей та фінансування тероризму;

забезпечення захисту викривачів у сфері запобігання та протидії.

Норми законопроекту визначають перелік відомостей, які мають міститися в реєстрі рахунків та банківських сейфів фізичних осіб. При цьому зазначено, що Національний банк України, банки, інші фінансові установи, небанківські надавачі платіжних послуг, емітенти електронних грошей не передають до реєстру рахунків та банківських сейфів фізичних осіб відомості про операції списання з рахунків / електронних гаманців та/або зарахування на рахунки / електронні гаманці, залишки за такими рахунками / електронними гаманцями, вміст сейфа.

Також положення законопроекту не встановлюють будь-яких обмежень або затримку у проведенні фінансових операцій фізичними особами.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Прийняття законопроекту не впливатиме на показники державного та місцевих бюджетів.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Відсутня вартісна величина впливу законопроекту на показники бюджетів.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Прийняття та реалізація положень законопроекту не потребуватиме додаткового фінансування з державного та місцевого бюджетів у поточному бюджетному періоді.

Передбачено, що видатки на створення та введення реєстру рахунків та індивідуальних банківських сейфів фізичних осіб та реєстру кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню

розповсюдження зброї масового знищення (фінансової політики) будуть здійснювати в межах його видатків на функціонування за бюджетною програмою за КПКВК 3501480 «Інформаційне забезпечення системи управління державними фінансами та електронної верифікації і моніторингу».

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект не суперечить законам, що регулюють бюджетні відносини, та Бюджетному кодексу України.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Міністерство фінансів України в межах компетенції не має зауважень до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA)» та підтримує його прийняття.

Прийняття законопроекту є важливим кроком на шляху до вступу України до Європейського Союзу, а також важливою умовою отримання Україною фінансової допомоги від міжнародних партнерів. Так, Україна для отримання фінансової допомоги в розмірі 50 млрд євро від Європейського Союзу має виконати низку висунутих завдань у межах реалізації ініціативи Європейського Союзу «Ukraine Facility», якою передбачено виконання рекомендацій Європейської комісії, представлених у Звіті про прогрес України в межах Пакета розширення Європейського Союзу. На виконання зазначених завдань необхідно продовжити підготовку до подання заявки щодо приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA) (пункт 87 Плану заходів з виконання рекомендацій Європейської Комісії, представлених у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2024 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.03.2025 № 300-р).

Приєднання до SEPA стане знаковою подією для євроінтеграції України та надасть нові можливості українській економіці. Це, зокрема, сприятиме спрощенню виходу на ринок Європейського Союзу для українського бізнесу, зменшенню технічних бар'єрів для виходу українського фінтеху на ринок фінансових послуг Європейського Союзу, зниженню вартості грошових переказів з/до країн Європейського Союзу.

Для подання заявки на приєднання до SEPA Україна повинна довести відповідність національного законодавства актам права Європейського Союзу у сфері запобігання та протидії, зокрема вимогам Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2015/849 від 20.05.2015 «Про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, про внесення змін до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 648/2012 та про скасування Директиви Європейського Парламенту і Ради 2005/60/ЄС та Директиви Комісії 2006/70/ЄС», а також вимогам Директиви (ЄС)

2019/1937 Європейського парламенту і ради ЄС від 23.10.2019 «Про захист осіб, які повідомляють про порушення законодавства союзу».

Під час розгляду ЕРС заявки України на приєднання до SEPA пакет документів, який містив позицію щодо відповідності національного законодавства положенням актів права ЄС, проаналізував Генеральний директорат з питань фінансової стабільності, фінансових послуг та союзу ринків капіталу Європейської Комісії (далі – DG FISMA), який зазначив про необхідність усунення певних невідповідностей українського законодавства вимогам, визначеним актами права Європейського Союзу.

З огляду на зазначене, прийняття законопроекту суттєво вигідно для українського бізнесу, громадян України та держави, зокрема в частині зниження вартості грошових переказів між Україною та країнами Європейського Союзу.

Прийняття законопроекту забезпечить отримання фінансової допомоги від Європейського Союзу в розмірі 50 млрд євро.

Крім того, прийняття законопроекту SEPA включено Світовим банком у перелік попередніх заходів та тригерів (prior actions and triggers), прогрес по яких є передумовою успішного схвалення нової Операції DPO Радою Директорів Світового банку та забезпечення вибірки коштів позики у сумі 1 млрд дол. США до загального фонду державного бюджету України.

**Заступник Міністра
з питань європейської інтеграції**

Юрій ДРАГАНЧУК